

626 աս

2050-ԱՄ

ՍՐԹԱԳԻՆՈՍ.

ՍՐԱՐԴՐՈՒԿՆԵՆՈՍ.

ՍՐԱՆԱԿԱԳԱՐԹԵՒ.

Ժ. Մեղի
**ԽՈՐՀՐԳԻՆ
ՏԵՏԻ**

ՍՐԻԱՉԱՆ ԳԼՏԱՐԸԳԻ
Ըստ Արարողութեան Եկեղեցացւոց Հայաստանեայց :

Յաջի Տ՛ն 1794. Հոկտեմբերի 20.

Ի տղարանի և հրամանաւ Հիւսիսարեւակ ազգին Հայոց Առաջնորդ Տ՛ն Բակեփայ Գափաղգեայ Սրբողան Արք Եպիսկոպոս :

Ի յեշտոյ Գանձալի Տանն՝ Ի Սարաբի Բնակիչ Լաւրայեի Գալթոս Իշխան Արայ Յոհաննանին Կերտեան, որոյ արքեպիսկոպոսն :

Ի Սէ Խաչ Անքն՝ որ Ինորն
ՆԱՍԻԶԵՒԱՆ :

ՍՐԱՄԵՍՐՈՂ.

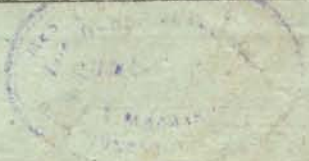

ՏՐԳԻՒՏ.

ՍՐԵՈՂԱՄԱՆԻԱԿՈՒՏԻ.

876/57 626

1972-1973
 12 12
 1972-1973
 12 12
 1972-1973
 12 12
 1972-1973
 12 12
 1972-1973
 12 12
 1972-1973
 12 12

Օրէնք արկանելոյ ստրատ եկեղեցւոյ • Յոր-
ժամ կամիցի քահանայն պատարագ մատու-
ցանել :

Պարտի այսպէս խորհրդարար զգետաւորիլ :
Մայէ յաւանդատունն հանդերձ սարկաւա-
զ օքն ուր զգետաւորն են պատարագի :
Եւ զգեցեալ պաշտօնեկիցն ըստ խորհրանչիւր
աստիճանի :
Ասացեն ապա. Սաղմոս ճիւ Կցորդ :

Ք Ա Հ Ա Ն Ա Յ Ք
քօ զգեցցին զարդարութի •

և սուրբք քօ ցրնծալով ցնծա-
ցին • փոխ :

Յիշեա՛ տր զդաւիթ և զմա՛ հե-
զութիւնն նրօ :

Որպէս երդունա՛ւ ան • և ուխտս
եդ ան յակորայ :

Թէ՛ ս՛չ մտից ՚ի յարկս տան ի-
մոց • Թէ՛ ելից յանկողինս մահճաց
իմոց :

Թէ՛ տաց քուն աչտց իմոց • կամ
նինջ արտեանաց իմոց • կամ հան

գիտտ իրանաց իմոց • մինչև գտից
զտեղի յարկի ան ան յակորայ •

Ահա՛ լուաք զմանէ յեփրաթ այ •
և գտաք զնա ՚ի դաշտրօ մայրեաց •

Մացուք ՚ի յարկս նրօ • երկիրադ
ցուք ՚ի տեղեոջ ուր կացեալ են

ոտք նորա •

Արի՛ տր ՚ի հանգիտտ քօ դու և
տապանակ կտակի սրբութե քօ :

Երեցունք քօ զգեցցին զարդա-
րութի և սքք քօ ցրնծալով ցրն-
ծացեն :

Ասան դաւթի սիրելոյ քօ • մի
դարձուցաներ վերեսս քօ յօծելոյ
քումմի :

Երդունա՛ւ տէր դաւթի ճշմար-
տութի և ս՛չ ստեաց նմա • ՚ի պտղոյ
որովայնի նորա նստուցանել յա-
թող նորա :

Թէ՛ պահեցեն որդիք քօ զօրէ
նրա իմ և զվիպութիս իմ զօր
ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաճիտեանս
յաճիտենից յաթող քոյ :

Հաճեցա՛ւ տէր ընդ սիօն • և ընտ
րեաց բնակիլ ՚ի նմա • ասէ այս է
հանդիստ իմ յաճիտեանս յաճի-
տենից • ՚ի սրմա բնակեցաց զե հա

ճեցայ ընդ սա :

Օայրիս սորա օրհնելով օրհնե-
ցից • և զադքատս սորա լցուցից
հացիւ :

Երեցանց սորա ը զգեցուցից ը զ
փրկութի • և սուրբք սորա ցնծա-
լով ցնծացեն :

Անդ ճարգեցից եղիւր ՚ի դաւթի
պատրաստ ալարից զճրագ օծելոյ
իմ :

Թէ՛ տր

Թշնամեաց սորա զգեցուցից զա-
մօթ. և ՚ի վերայ նորա ծաղիկացի
սրբութի իմ:

Փառք հօր և Որդւոյ և Հոգւ-
ւոյն Սրբոյ. Ա՛յժմ և՛:

Եւ բարոյեաց Սարկաւազն:

Եւ ևս խաղաղութե՛զ զտէր աղա-
չեսցուք:

Խնդրեսցուք Հաւատով միաբա-
նութե՛ք ՚ի Խնէ, Օ՛ր զողորմութե՛ն
զչնորհս իւր արացե՛ն ՚ի վե՛ մեր:

Ամենակալ տր ան մեր, Վեցու-
ցէ Եւ ողորմեսցի:

Եւ Ասացն Երկոտասան Տէր ողորմեսցա:

~ ~ ~ ~ ~

Ո՛վ սրբազան սխտարագիւ Յի-
չեան Յաղօթս Քոյս Օ՛մաստա-
կարար Գործարանիս:

Եւ զհօգիս Նընջեցելոց նորին
՚ի Քս Յս:

Արժք Առանձնական Պատարագիչ Քահանային
Յառաջ քան Չղեկատուորին:

Ո Ր Գ Ո Ր Գ Ո Ր Գ Ո Ր Գ Ո Ր Գ

ՅՆԱԼ ԵՍ ՕՂ ՈՅՍ ՈՐՊԷՍ ՀԱՆԿԵՐԶ

տէր մեր Յս Կս. Անձառելի խոնարհութիւն յերկրի երեւեցար և ընդ
մարդկան շրջեցար: Որ եղեր քահանայատէտ յաճիտենից ըստ կարգին
մելքիսեղեկի և զարդարեցեր զկեղեցի քո նր: Տէր ամենակալ որ
պարզեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգեաու: Արժանի արս
և զիս ՚ի ժամուս յայտիկ զանպիտան ծառայս քո: Որ համարձակիմ և
մերձենամ ՚ի նոյն հոգևոր պաշտօն փառաց քոց: Որպէս զի զամ ամ
բարշտութիւն մերկացայց որ է հանդերձ պղծութիւն և զարդարեցայց լու
սով քով: ընկեա յինէն զչարիս իմ, և թօթափեա զյանցանս իմ: Ուր
զի արժանի եղէց հանդերձեալ լուսոյդ առ ՚ի քէն: Շնորհեա ինձ քա
հանայական փառօք մտանել ՚ի պաշտօն սրբութեանց քոց, ընդ այնտիկ
որք անմեղութեամբ պահեցին զպատուիրանս քո: Օ՛ի և ես պատրաստ
գտայց երկնաւոր առաքաստիդ ընդ իմաստուն կուսանսն, փառաւորել
զքեզ քն որ բարձր զմեզս ամենեցուն: Օ՛ի դու ես սրբութիւն ան
ձանց մերոց և քեզ բարերարիդ նոյ վայելի փառք լուր:

Ե՛ւ մատուցել Սարկաւազունքն՝ Չգեցուցին նմա զհանդերձսն ասելով. Ե՛ւ ևս խաղաղութե՛ն. Բահանայն Օրհնութի՛ն Ե՛ւ յետ օրհնութեանն՝ զիցէ յառաջ զխոյրն ՚ի գլուխն և ասացէ ։

ՔԻՐ ՏԷՐ ՍԱՂ Ը.

Հարտ փրկութե՛ն ՚ի գլուխ իմ, պատերազմիլ ընդ զօրութիս թշնամուցն ։

Ե՛ւ որհոյք տեառն մերոյ յի՛ քե՛ որում վայե՛՛ :

Երազին ։

Չգեցո՛ տէր ինձ հանդերձ փրկուե՛ն ։ և պատմութեան ուրախուե՛ն. Ե՛ւ շուրջ պատեա՛ զգգեստովս փրկութեանս. Ե՛ւ որհոյք ։

Փոր Ուրարին ։

Չգեցո՛ տէր պարանոցի իմոյ զարդարութի՛ն. Ե՛ւ սրբեա՛ զսիրտ իմ յի՛ մ աղտեղուէ՛ մեղաց. Ե՛ւ որհոյք ։

Գօտուցն ։

Ե՛ւ որ զպատեացէ կամար հա՛ւա տոյ զմէջս սրտի իմոյ և մտացս. Ե՛ւ շիջուցէ ՚ի սոցանէ զսորհուրդըս աղտեղիս. Ե՛ւ զօրութի՛ շնորհադ քոց յի՛ մ ժամ բնակեցի ՚ի սոսա. Ե՛ւ որհոյք ։

Բազդան յ՛ ձեռն ։

Տուր տէր արութի՛ աջոյ ձե՛

ռին իմոյ, և լու՛ ա զի՛ մ աղտեղութիս իմ. Ե՛ւ որհոյք զի՛ կարող լինիցի՛ մ սպասանորել քե՛ զ անախտութե՛ն հոգւոյ և մարմնոյ. Ե՛ւ որհոյք ։

Բազդան յո՛ ձեռն ։

Տուր տէր զօրութի՛ ձախոց ձեռն իմոյ, և լու՛ ա զի՛ մ աղտեղութիս իմ. Ե՛ւ որհոյք զի՛ կարող լինիցի՛ մ սպասանորել քե՛ զ անախտութե՛ն հոգւոյ և մարմնոյ. Ե՛ւ որհոյք ։

Վահանին ։

Չգեցո՛ տէր պարանոցի իմոյ զարդարութի՛ն. Ե՛ւ սրբեա՛ զսիրտ իմ յի՛ մ աղտեղուէ՛ մեղաց. Ե՛ւ որհոյք ։

Նախորտին որ է շուրջառ ։

Տուր ողորմութե՛ քով զգեցո՛ ինձ զգեստ պայծառ և պարսպեա՛ ընդ դէմ ներգործութե՛ չարինս. Չգեցո՛ արժանի եղէց փառանորել զքո՛ փառանորել անունդ. Ե՛ւ որհոյք ։

Յետ զգեստանորելոյ սրբազան զգեստութեան ասէ ։

Յնձացէ անձն իմ ՚ի տէր զի՛ զգեցոց ինձ հանդերձ փրկութե՛ և պատմութեան ուրախուե՛ն. իբրև փեսայի եղ ինձ պսակ. և որհոյք զհարսն զարդու զարդարեաց զիս. Ե՛ւ որհոյք ։

Ե՛ւ որհոյք ։

Թաղիկնակին:

Արբեւ տէր զձեռս իմ յամաղ
տեղութենէ մեղաց: Հորհօք
ան մերոյ յիքի:

Եւ յետոյ եկեացին առաջի սրբ սեղանոյն: Եւ
բաճանայն լուսոցէ զձեռս ասերով:
Սաղմոս. 116. 49:

Լուսոցս սրբութեամբ զձեռս
Սորիւնս փոխ:

Գառարս ինձ տէր զի ես ամբօն:
Քաճանայն:

Եւ վասն սրբութեոյ անձա՛:
Սորիւնս փոխ:

Սուրբ զանձանսն և զամենայն սրբ բարե՛:
Քաճանայն:

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր:
Խոստովանիմ առաջի ան և սրբ
բուհոց անձանսն. և առաջի ան
սրբ. և առաջի ձեր հարբ և եղ
բարբ զամ մեղս զորս գործեալ
եմ, Քանզի մեղայ խորհրդով
բանիւ, և գործով. Եւ ան մե
ղօք զոր գործեն մարդիկք: Սե
ղաց, մեղաց: Աղաչեմ զձեզ խնդ
րեցէք վս իմ յայ զթողութիւն:

Պատասխանեցին որք մերձն են:

Ողորմեացի քեզ ան հօրն և
թողութի շնորհեացէ ան յանցա
նաց քոց, անցելոյն և այժմուս, և
յառաջակայն փրկեացէ և հաս

տատեացէ յամ գործս բարիս: Եւ
հանդուսցէ զքեզ ՚ի հանդերձել
կեանսն. Ամէն:

Պատասխանեցէ և ինքն:

Աղաատեցէ և զձեզ մարդասէրն
ան, և թողցէ զամ յանցանս ձեր
տացէ ժամանակ աղաչխարելոյ և
գործելոյ զբարիս. ուղղեացէ եւ
զառաջակայ կեանս ձեր շնորհօք
նր հօգւոյն հօրն և ողորմածն և
նմա փառք յանձնեանս ամէն:

Գողերն:

Յիշեմք զմեզ Առաջի անմահ գառին ան
Քաճանայն:

Յիշեալ լիջիք Առաջի անմահ
Գառին ան:

Գողերն: Սաղմոս. 117. փոխ:

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր ծա՛:

Սարիւնազն Քարողէ:

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեացուք զտէր:

Քաճանայն:

Ի մեջ տաճարիս և առաջի ան
ընկալ և սրայծառացեալ նր նշա
նացս և նր տեղոցս խոնարհեալ
երկիւղիւ երկիրոյագանեմք, նր և
զհրաշալի և զյաղթող զտրութիւ
քո փառաւորեմք, և քեզ մատու
ցանեմք զօրհնութի և զփառս լը
հօր և լը հօրն սրբ այժմ և՛:

Քա

Քահանայն ասացէ սողմոս իմ. կցորդ
Եւ եցէ ՚ի խորանս:

Մտից առաջի սեղանոյ:

Սարկանագն փոխ:

Դատ արս ինձ ան իմ և իրան արս ինձ:

Սարկանագն քարոզէ:

Եւ ևս խողաղութեան զտէր պալ:

**Օրհնեսցուք զհայր ան մերց յի
քի որ արժանի արար զմեզ կալ ՚ի
տեղոջս փառաբանութե և եր
գեւ զերգս հոգեւորս ամենա՛:**

Քահանայն:

Ի յարկի սրբութե և ՚ի տեղոջս
փառաբանութե. հրեշտակաց բնա
կարանիս և մարդկան քաւարանիս
առաջի անձնկալ և պայծառաց
եալ նք նշանացս և նք տեղոյս խո
նարհեալ երկիւղիւ երկիրպագա
նեմք. զնք և զհրաշալի և զյաղ
թող զտէրութիդ քո օրհնեմք և
փառաւորեմք. և քեզ ընդ երկ
նային զօրան մատուցանեմք զօրհ
նութի և զփառս ընդ հօր և ընդ
հոգեւոյդ սրբ պայծամ և միշտ և յա
ւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Իսկ եւս եպիսկոպոս լինիցն խորհրդամուն
անցէ ՚ի վերայ բնոյցն զպատուական եմբիս
րոնս: Եւ մատուցեալ առ բնձայարան սեղա
նոյն Եւ ՚ի ծունկս անկեալ յորդահոս արտաս
ուր լուս և անմուռն ասացէ պարթեւս առ
նք հոգին ան թիւ գործոյն:

Գրեգորի Կարեկացոյն:

ՄԵՆԵԿԱ

բարերար մարդասէր ան
բողորից, յօրինող երևութից և
աներևութից, փրկող և հաստա
տող, խնամող և խողաղարար, հօր
հօր հօգ և հայցեմք բազկատա
րած մողթանաց գոչմամբ հեծու
թե՛ յանդիման եղեալ քեզ ահա
ճարիդ:

Մատչեմք մեծաւ գողութի՛ սաս
տիկ երկիւղեմ մատուցանել նախ
զբանակնս զայս պատարագ՝ քու՛
անզննին զօրուեդ, իբր աթուակ
ցի փառակցի և արարչակցի՝ հայ
րենի անկապուտ պատուոցդ, և
քննողի ծածկութեան խորոց խոր
հրդոց ամենակատար կամաց հօրդ
էմմանուելի՛ զքեզ առաքչի, փրկ
չի և կենդնատու՛նի և արարչի ամիս
Ի ձեռն քոյ ծանուցաւ մեզ եր
բեակ անձնաւորութիւն միտնա
կան անութեդ, յորոց մի և դու
ձանաչիս անհաս:

**Քեւ և ՚ի ձեռն քոյ առաջինքն
նահապետակն տահմին շուաւիլք
տեսանողք անուանակալեալք, զան
ցեալն և զգարոցորն, զեղեւոյն և
զըզ գոյսցեալն, անբատուի բաթը
բար**

բարբառով բանի վերապատմեցին :
 Հողի նոյ քարոզեալ զքեզ մով
 սէսի , որ 'ի գնալն քոյ 'ի վերայ
 ջրոցն՝ անստրագլը զօրութի , ա-
 հեզ շրջարկութի տածողականաւ
 թեապարփակ պաշտպանողօրէն
 զթափրեալ 'ի ճնունդս նորոգս՝
 զանգանին խորհուրդ ճանուցեր :
 Ենր կերպարան օրինակութեան՝
 նախ քան զկառուցանել զլոյծդ
 մածո՛ւած վերջնում վարագուրիդ
 յօրինեցեր կարօղ տիրապէս զբո-
 վանդակ բնութիս ամենից բնա՛ւից
 բոլորից գոյից ամ էից՝ յանէից :
 Քե ստեղծանին 'ի նորոգութի
 յարութեան ամ եղեալքս առ 'ի
 քէն՝ յայնմ ժամանակի , որ է օր
 վերջին՝ այսմ կենցաղի , և օր առա-
 ջին՝ երկրին կենդանեաց : Քեզ
 հնազանդեցաւ միութիւն կամացն՝
 որպէս հօրն իւրում , ազգակիցն
 քո՝ հակիցն հօր՝ անդբանիկն որդի
 մերովս կերպիւ՛ւ ըզքեզ ա՛ւետա-
 րանեաց ճըշմարիտ ամ՝ հա՛ւասար
 և համագոյ հօր իւր հօրի . և զառ
 'ի քեզ հայհոյութիւնն անբա՛ւ լի
 քարոզեաց , և իբր զամամարտիցն
 զբո հետտերցըն՝ չարաբանական
 բերանս կարկեաց , եւ զիւրն շնորհ

եաց՝ արդարն և անարատն՝ գտիչն
 ամի . որ վասն մեղաց մերոց մատ-
 նեցաւ , և յարեաւ վասն զմեզ ար-
 դարացուցանելոյ :
 Ամա վառք 'ի ձեռն քո , և քեզ
 բարեբանութիւն ընդ հօր ամենա
 կտիւ յա՛ւիտեանս յա՛ւիտենից :

Գարձեալ կրկնեցից 'ի նոյն կարգ բանի , մին-
 չև վատհուի վերահայեցողութիւն լուսոյ՝ հրա-
 շտպէս յայտնեցի : Ազգեալ ա՛ւետարանեալ
 վերստին կրկին զնաղաղութիւն :

Մ Գ Ա Չ Ե Մ Ք
 և աղերսեմք արտասու՛ալ
 լից հառաչմամբ յամ՝ անձնէ՛ ըզ
 վառա՛ւորել արարչաւիդ՝ անեղծ
 և անստեղծ անժամանակ հողւոյդ
 զթածի , որ բարկ խօսդ ես վե՛ մեր
 յանմուռնչ հե՛ծութիւնս՝ առ ո-
 զորմածդ հայր . որ զսքան պահես ,
 և զմեղուցեալն մաքրես՝ և տա-
 ճարս կազմես կենդանի և կեցու-
 ցիչ կամաց բարձրեալդ հօր :
 Արդ՝ ազատեա՛ զմեզ յամ՝ անմա-
 քուր գործոց , որ ոչ է հաճոց
 քումդ բնակութե . և մի շիջի՛ն
 առ 'ի մէնջ՝ լուսոյդ շնորհաց վայլ
 մունք 'ի տեսականացս աչաց իմաս-
 տից . վասն զի ըքեզ ուսաք միա-
 նալ 'ի մեզ 'ի ձեռն աղօթից , և
 ընտիր վարուց խնկերց :

Եւ քանզի մինդ յերրորդութեա
 պատարագի, և միւտք ընդունի՛ հա
 ճեալ ը մեզ հաշտարար արեամբ
 անդրանկի իւրոյ • խակ դու ընկալ
 ցիս զմեր սրազասանս, և յարդա
 րեացես զմեզ թեաննս պատուա
 կանս ամ պատրաստութիւն՝ ՚ի վայե
 լումն ճաշակման երկնաւոր դա
 ո ինդ, առանց պատժոց դատապար
 տութեան՝ ընդունիլ զայս անմա
 հացուցիչ մանածայս կենաց նորոյ
 փրկութեան:

Եւ հայեացի ՚ի հրոյս յայտմանէ
 դայթակղութիւնս մեր, ում մար
 դարէին կենդանութարոյի կայծա
 կամբն՝ ՚ի ձեռն ունեւեացն մա
 տուցման, զի յամի քոյդ քարոզես
 ցի դթութիւն, որովհո որդւովդ
 այ հօր քաղցրութիւն, որ զանա
 ռակ որդին մերձեցոյց ՚ի հայրենի
 ժառանգութիւնն, և զպոռնիկն
 յառաջեցոց յերկնային արքայու
 թիւնն՝ արդարոցն երանութեան:

Այն՝ այն՝ և ես մի եմ ՚ի նոցա
 նէ • և զիս ընկալ ընդ նոսին իբր
 մարդասիրութեան կարօտեալ մե
 ծի, շնորհօք քո ապրել, զարեամբ
 քի ստացեալս:

Օյի յայտմ ամի յամի ծանկցի քս
 ամութիւնդ՝ ընդ հօր փառաւոր
 եալ համապատուաբար ՚ի մի կամս

և ՚ի մի իշխանութիւն գոյաթե:

՚ի Չայն

Օյի քս է գթութիւն, և կարո
 ջութիւն, և մարդասիրութիւն,
 զօրութիւն և փառք յա՛խտեանս
 յա՛խտենից: Ամէն:

Այս յարուցեալ զայ առ ընծայարան սերտ
 նոյն: Առ որ մատուցանէ նախասարկաւագն
 զնշխարն:

Չոր առեալ Քահանայն դնէ ՚ի մարդնայն
 ասելով:

Յիշատակ տեառն մերոյ յի քի
 Որ բազմեալ հանգչի յանարուճեստ
 աթու • զմահ խաչի յանձն էառ
 վասն ազգի մարդկան, օրհնեցէք՝
 դովեցէք և բարձր արարէք զնա
 յա՛խտեան:

Եւ առեալ զբնին՝ արկանէ խաչանիլ ՚ի
 սկիհն ասելով:

Յազադս յիշատակի փրկադործ
 անօրէնութեան ան նոյ և փրկչն
 մերոյ յի քի:

Որ ՚ի կողահոս արեան աղբերէն
 նորոգեցան արարածք և անմահա
 ցան, օրհնեցէք՝ գովեցէք և բարձր
 արարէք զնա յա՛խտեան:

Եւ սասցէ զաղթս ՚ի ծածուկ. Յօհաննու
 Ոսկերերանին:

ՏԻ ամ մեր որ զերկնաւոր հացդ
 զտէրն մեք յս քս զկերակուրդ
 ամ աշխարհի՛ առաքելցեք փրկիչ
 և

Լ

Handwritten notes at the bottom left of the page.

և կեցուցիւ և բարեբար՝ օրհնել
և սրբել զմեզ . ինքնին դու տէր
օրհնեալ և այժմ զառաջագրուիս
զայս :

Բնիալ զսա յերկնային քո սեզնդ
Յիշեալ որպէս բարեբար և մար-
դասէր զմատուցօղս և վասն որոյ
մատուցանի :

Եւ զմեզ անդատապարտ պահեալ
ի քահանայագործութիւն անձային
խորհրդոյ քոյ :

Օյ նր և փառաւոր է ամենապա
տիւ մեծ վայելչութիւն փառայդ
հօր և որդւոյ և հօգւոյդ սրբոյ
այժմ և՛ :

Եւ սրողեսցէ ասելով . Սաղմոս . 98 :

ՏՏ Թագաւոր . Հաստա .
Լճարձան . Ի ձայնէ .
Աքանչելի . Տան քում :

Եւ խաչակրեսցէ երիցս ասելով

Հողին նր եկեսցէ ՚ի քեզ և զօ-
րութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի
ի վերայ քոյ :

Եւ արկանէ զխունին ասելով :

Խունի մատուցանեմ առաջի քոյ
քո բուրումն հոգևորական :
Բնիալ ՚ի նր յերկնային և յիմանա
լի քո մատուցարանդ ՚ի հոտ ա-

Բ

Նուշից :

Մտքեալ առ մեզ փոխարէն ըզ
շնորհս և զսրբագևս հոգւոյդ սէյ .
և քեզ մատուցանեմք զփառս ընդ
հօր և ը հօգւոյդ սէյ այժմ և՛ :

Եւ ասա ինկելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն իջանէ
հանդերձ սարկաւազքն և եկալ ՚ի վեր երիցս
երկրորդեսցէ զսեզանն : Եւ նախասարկաւա-
զին ՚ի մէջ եկեղեցւոյ կալով ձայնեսցէ :

Օրհնեալ տէր :

Եւ քահանայն ՚ի ձայն ասացէ :

Օրհնեալ Թագաւորութիւն
հօր և որդւոյ և հօգւոյն
սէյ այժմ և՛ :

Եւ սկանին զպիրքն ժամամուտ ըստ պատշա
ճի աւուրն : Եւ յաւարտին ձայնեսցէ նախա-
սարկաւազն : Եւ ևս խաղաղութե զտէր պա-
շեսցուք ըն՛ : Օրհնեալ տէր :

Եւ քահանայն ասացէ :

Օրհնութիւն և փառք հօր և՛ .
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դղերսն :

Եւ ընդ հօգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Ատուծոյ երկիրպագեսցուք :

Դղերսն :

Առաջի քո տէր :

Եւ քահանայն ասացէ ՚ի Չայն :

ՏՐ անձ մեր՝ որոյ կարողութիւ
անքննին է . և փնքդ անհասանելի .
Որոյ ողորմութիւ անչափ է . և
զթութիւնդ անբաւ :

Դու

Դու ըստ առատ մարդասիրունդ
քում, նայեաց'ի ժողովուրդս քո
և 'ի տաճարս այս սուրբ:

Եւ արա ընդ մեզ և ընդ աղօթա
կիցս մեր՝ առատապէս զողորմուի
քո և զգթութիւնս

Օյ քեզ վայելէ փառք իշխանու
թի և պատիւ այժմ և միշտ և յա՛

Եւ սկանին աստ դպիրքն սաղմոս և շարական
ըստ պատշաճին:

Եւ մինչ նոքա երգեն, Քահանայն ասացէ
զաղօթս 'ի ծածուկ:

ՏՐ անձ մեր կեցո՞ զժողովուրդս
քո. և օրհնեա՞ զժառանգութիւն
քո. զլրումն եկեղեցւոյ քո պահ
եա՞. սրբեա՞ զսոսա որք սղջունե
ցին սիրով վկայելու թի տան քոյ:

Դու զմեզ փառաւորեա՞ անձային
զօրութիւն քով. և մի թողուր ըզ
յուսացեալն 'ի քեզ:

Օյ քո է կարողութիւն և զօրու
թիւն և փառք յա՛ն՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ար հասարակաց զայս և միաձայն
մեզ ամենեցուն՝ ուսուցեր աղօ
թեւ. և զերկուց և զերկից միաձայ
ներոց յանուն քո զինդրուածս
պարզեւել խոստացար:

Դու և այժմ զճնայից քոյ զիրն
զբրուածս առ 'ի յօղուտն կիրեա՞:

Շնորհելով մեզ յայտմ յա՛ն՛ստե
նիս զգիտութիւն քումդ ճշմար
տութեանս

Եւ 'ի հանդերձեալն զկեանսն յա
ն՛ստեանս պարզեւելով:

Օյ բարերար և մարդասէր ես
անձ. և քեզ վայելէ փառք իշխա՛ն՛:

Եւ 'ի փառք տան դպրաց, երկիրպապցեն ա
ռաջի բեռլին ամենեցեանս:

Եւ քահանայն երկրպապելով սեղանոյն ասա
ցէ զաղօթս 'ի ծածուկ:

ՏՐ անձ մեր՝ որ կարգեցեր յեր
կինս զըսաս և զզինուորութիւնս
հրեշտակաց և հրեշտակապետաց
'ի ըսպասաւորութիւն փառաց քոց:

Արա՞ այժմ ընդ մուտս մեր մտա
նել և սքց հրեշտակաց. և լինիլ
պաշտօնակից մեզ՝ և փառաբանա
կից քում բարերարութեանդ:

'ի Չայն:

Օյ քո է կարողութիւն, և զօ
րութիւն, և փառք յա՛ն՛ստե՛:

Եւ համբուրեցեն զսեղանն: Եւ սարկաւա
գունքն գոչեցեն:

Պրօսխումէ:

Եւ սարկաւազաց մի ոմն բարձրացուցանէ
զաւետարանն նրա:

Եւ դպիրքն ըստ խորհրդոյ աւուրն երգեն
զերեք սրբեանս:

Սուրբ անձ սբ և հօր սբ և անմահ որ խաչե
ցար և սյնա:

Եւ քահանայն զոգ ամին ասացէ:

ԻՏ Եր' որ ՚ի սբս հանգուցեալ
ես, և երեք սրբեան ձայնիւ սերօ
բէք գովեն զքեզ՝ և քերօբէք փա
ռաբանեն. և Խմ՝ երկնային զօրու
թիք՝ քեզ երկիրպագանեն:

Ար ՚ի չգոյէ ՚ի գոյ ածեր զԽմ ա.
րարածս. որ արարեր զմարդն ըստ
պատկերի քում և նմանութեան.
և Խմ շնորհիւ քով զնա զարդարե
ցեր. և ուսուցեր խնդրել զմաս
տութիւն և զգօնութիւն:

Եւ սէ անտես արարեր զմեղու
ցեայն այլ եզեր ՚ի վերայ նորս
ապաշխարութիւն փրկութեան:

Ար արժնի արարեր զմեզ զնօճաս
տացեալ և զանարժան ծառայսս
քո ՚ի ժամուս յայսմիկ, կալ առա
ջի փառաց սրբուէ սեղանոյ քո:

Եւ զօրինաւոր երկրպագութիւն
և զփառաբանութիւն մատուցա
նել քեզ:

Դու Խր՝ ընկալ ՚ի բերանոյ մեզա
ւորացս զերեքսրբեան օրհնութիւն.
և պահեա՛ զմեզ քոյին քաղցրու
թիք. թող մեզ զԽմ յանցանս
մեր զկամայ և զակամայ:

Արբեա՛ զհոգի՛ զմիտս՝ և զմար
մինս մեր. և շնորհեա՛ ՚ի սրբութե
պաշտել զքեզ զԽմ աւուրս կենաց
մերոց:

Բարեխօսութիւն սրբուհւոյ Խմած
նին և Խմ սբց քոց՝ որք յաւիտե
նից քեզ բարեհաճոյացան:

Օ ի սբ ես Խր Խմ մեր. և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պա
տիւն այժմ և միշտ և յա՛:

Եւ ՚ի կատարել երեքսրբեանոյ և աղօթիցն՝
սարկաւազն քարոզէ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա՛:

Վ ք խաղաղութեան ամենայն աշ՛:

Եւ քահանայն՝ բաղկատարած առասցէ
ղաղօթս ՚ի Ծածուկ:

ՏԻ Խմ մեր՝ զբաղկատարած զա
ղահանս ծառայից քոց վեր ընկալ
ցիս և ողորմեցցիս ըստ մեծի ողոր
մութեան քում:

Օ գթութիւն քո առաքեա՛ ՚ի
վերայ մեր և Խմ ժողովրդեանս՝
որք ակն ունին առ ՚ի քէն առատ
ողորմութեանդ:

Սարկաւազն ձայնեցէ:

Օրհնեա՛ տէր:

Եւ քահանայն առասցէ ՚ի Չայն:

Օ ի ողորմած և մարդասէր ես Խմ
գոյով և քեզ վայելէ փառք իշ
խանութի և պատիւ այժմ և՛:

Յետ այսորիկ՝ երկրպագ սեղանոյն քահանայն
և եկել քաղմի յաստիճանս. և սկսանին դախբն
սաղմոս ըստ խորհրդոյ աւուրն:

Եւ ընթերցցին զգիրս մարգարեականս և
զառաքելականս:

Ե՛ւ զինի ալելուիայ, ըստ ցուցանելոյ ընթերց-
ողնածոյն, և յաւարտմանն:

Սարկաւազն ձայնեացէ:

Օրթի:

Քահանայն դարձցի և խաչակնքեացէ 'ի վերայ
Ժողովրդեանն ասելով:

Սաղաղութիւն ամենեցուն:

Ղարբան:

Ե՛ւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկաւազն:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սարկաւազն:

ՍԷ Ա՛ւետարանիս Որ ըստ Մատթէոսի:

Ղարբան:

Փառք քեզ տէր նծ մեր:

Սարկաւազն:

Պրօսխումէ:

Ղարբան:

Ասէ Աստուծո:

Ե՛ւ Սարկաւազն ընթերցցի: Չաւետարանն
ՍԷ. Ե՛ւ յաւարտմանն ասացեն Ամենքեան:

Փառք քեզ տէր նծ մեր:

Ե՛ւ ապա ասեն զնիկիական դաւանութիւնն
'ի լման:

ԱՒ ԱՏ ԱՄ Ք
'ի մի նծ հայր ամենակալ,

յարարին Երկնի և Երկրի, և բնեւ
եաց և անբնութից:

Ե՛ւ 'ի մի նոր յս քս յորդին նոյ,

ճնեն յնոյ հօրէ միածին. այսինքն
յէութենէ հօր:

Ա՛յ յաստուծոյ՝ լոյս 'ի լուսոյ՝ նծ
ճշմարիտ՝ յնոյ ճշմարտէ ճնունդ և
նչ արարած:

Նոյն ինքն 'ի բնութենէ հօր ո-
րով նմ ինչ եղև յերկինս և 'ի
վերայ երկրի, երևելիք և անբե-
ղութ:

Որ յաղագս մեր մարդկան և վս-
մերոյ փրկութեան իջեալ յերկնից
մարմնացած մարդացած ճնաւ կա-
տարելապէս 'ի մարիամայ սրբոյ
կուսէն հոգւովն սրբով:

Որով էառ մարմին հոգի և միտ-
և զնմ որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմար-
տապէս և ոչ կարծեօք:

Չարչարեալ խաչեալ թաղեալ,
յերբորդ աճուր յարուցեալ, եւ
եալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն՝
նստաւ ընդ աջմէ հօր:

Գալոց է նովին մարմնովն և փա-
ռօք հօր, 'ի դատել զկենդանիս և
զմեռեալս:

Որոյ թագաւորութենն ոչ գոյ
վաղճան:

Հաւատամք և 'ի նք հոգին յա-
նեղն և 'ի կատարեալն:

Որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգա-
րէս

ըէս և յաճե տարանս :

Որ էջն 'ի յորդանան քարողեաց
 զառաքելն և բնակեցա՛ն 'ի սբնն :
 Հաճատաւք և 'ի մի միայն լէհան
 բակն և առաքելական եկեղեցի :
 'Ի մի մկրտութի, յապաշխարութի,
 'ի քանուի և 'ի թողութի մեղաց :
 'Ի յարութիւն մեռելոց :
 'Ի դատաստանն յաճխտենից :
 Հողւոց և մարմնոց յարքայութն
 երկից, և 'ի կեանսն յաճխտենկես :
 Իսկ որք ասենն էր երբեմն յոր
 ժամ ոչ էր որդին. կամ էր երբե
 մին յորժամ ոչ էր սբ հոգին. կմ
 թէ յոչ էից եղեն, կամ յայլմէ
 էութի ասեն լինիլ զորդին այ. և
 կամ զսբ հոգին և թէ փոփոխե
 լիք են կմ այլայլելիք, զայնպիսին
 նզովէ կաթուղիկէ և առաքելակն
 սբ եկեղեցի :

Լուսաճորդն ասացեալ :

Իսկ միք փառաճորեացուք որ յա
 ռաջքան զյաճխտանս երկիրպս
 գանելով սբ երրորդութեն և մի
 անձութեանն հօր և որդւոց և հոգ
 ւոյն սբ. այժմ և'' :

Սարկաճազն քարոզէ 'ի ձայն :

Ե՛ւ և սաղաղութեան զտէր աղա՛ :
 Իսկիքն տէր ողորմեա՛ :

Ե՛ւ և սաճատու աղաչես՛ :

Մինչ նորա երգեն, քահանայն ասացէ
 զստոթս 'ի ծածուկ :

ՏՐ մեր և վերկիչ յս քսոր մեծդ
 ես ողորմութ, և առատ պարգևօք
 բարերարութեան քոյ :

Որ դու քոյին կամա՛ն 'ի ժամուս
 յայսմիկ համբերեցեր չարչարանց
 խաչի և մահու յղգս մեղաց մերոց :

Ե՛ւ պարգևեցեր առատապս ըզ
 պարգևս հողւոցդ սրբոց երանելի
 առաքելոցն :

Հաղորդս արա՛ և զմեզ տր աղա
 չեմք զքեզ անձայն պարգևացդ :
 Թողութեան մեղաց՝ և ընդունե
 լութեան հողւոցդ սրբոց :

'ի Ձայն :

Որպէս զե արժանաճորք եղեցուք
 դոհութք փառաճորել զքեզ ընդ
 հօր և սբ հոգ'' :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղաղութք քով քս վերկիչ մեր՝
 որ 'ի վեր է քան զամ միտս և ըզ
 բանս

Լմրացո՛ զմեզ և աներկիւղ պահ
 ես յամ չարէ. հաճասարեա՛ զմեզ
 ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո՛
 որք հոգւով և ճշմարտութեամբ
 քեզ երկիրպագանեն. վասն զի ա
 մենա

մենայնք երրորդութեանդ վայելէ
փառք իշխա՛ :

Օրհնեալ տր մեր յս քս՝ Ամէն :

Սարկաւազն :

Օրհնեա տէր :

Քահանայն խաչակնքէ 'ի վերայ ժողովորեանն
ասելով 'ի Զայն :

ՏՐ ան օրհնեսցէ զամենեսեան :

Յետ այսորիկ՝ եթէ եպիսկոպոս իցէ 'ի բաց
հանցէ զեմիտորոնն :

Սարկաւազն :

Սաղմոս ասացէք տեառն ան մի՛ :

Դպիրքն ասեն զսրբասացութիւն ըստ խորհրդ
դոյ աւուրնն :

Սարկաւազն :

Մի ոք յերախայից :

Դպիրքն :

Մարմին տէրունական :

Ե՛ւ գան ինկարկելով 'ի սուրբ խորհուրդն :

Սարկաւազն :

Յարևու եհար զխո՛ :

Դպիրքն :

Ե՛ւ ցնծա նա սրպէս հրա՛ :

Ե՛ւ ապա եղանակեսցեն :

Որք զբրօքէիցն :

Ապա 'ի Սարկաւազայն վերաբերիցի սրբազան
հոցն՝ և անմահութե բաժակն 'ի սք սեղանն :
Ե՛ւ մինչ նորա երգեն՝ քահանայն խոնարհեսցի
առաջի սք սեղանոյն և խորհրդաբար աղօթես
ցէ 'ի ծածուկ :

Ո՛չ ոք արժանի է յրմբոնելոցս
մարմնաւոր ախտիւք և ցանկութի

մատչիլ 'ի սեղան քս՝ . կամ , սպա
սաւորել արքունական փառք քոց :
Քանզի պաշտել զքեզ մեծ և ա
հաւոր՝ երկնաւոր զօրութեանցդ
խկէ :

Սակայն վասն անչափ բարերարու
թե քոյ՝ անպարագրելի բանդ հօր
եղեր մարդ՝ և քահանայապետ
մեր երևեցար :

Ե՛ւ իբր տր անցուն այսմ սպասա
ւորութեան՝ և անարիւն զէնման՝
զքահանայուի աւանդեցի ը մեզ :

Վասն զի դու ես տր ան մեր որ
տիրես երկնաւորաց և երկրաւորոյ :

Որ 'ի վերայ քերօքէական աթո
ռոյ բազմիս . սերօքէից տր և թա
գաւոր խորայելի :

Որ միայն սք ես և 'ի սքս հան
գուցեալ :

Աղաչեմ զքեզ միայն բարերար
և հեշտալուր . նայեա յիս 'ի մեղու
ցեալ և յանպիտան ծառայս քո :

Ե՛ւ սրբեա գհոգի և զմիտս իմ
յամ պղծութի չարին :

Ե՛ւ բաւականացո՛ զիս զօրութի
սք հոգւոյդ որ զգիցեալ եմ զքա
հանայական շնորհ , կալ առաջի
սրբոյ սեղանոյս և քահանայագոր
ծել զքս՝ անարատ մարմինդ և
զպատուական արիւնդ :

Քեզ

Քեզ խոնարհէ ցուցեալ զպարա-
նոցս իմ, մազթեմ, մի դարձու-
ցաներ զերեսս քս յինէն. և մի
մերժեր զես 'ի ծառայից քոց:

Մ. յւ արժանի արա՛ մատա ցանել
քեզ զընծայս զայս յինէն 'ի մեղու-
ցել և յանարժան ծնչէս քումմէ:

Ս. ասն զի դու ես որ մատուցա-
նես և մատչես և ընդունիս, և
տաս քս նմ մեր:

Եւ քեզ փառս մատուցանմք
հանդերձ անըսկիցքն քս հարբդ
և ամենադէ և բարբար հոգւովք
այժմ և միշտ և յաւի՛:

Եւ ընծայքն վերաբերին 'ի սեղանն:

Եւ քահանայն ինկեցէ և լուսացէ զմտուունս
ասելով:

Լուսացից սրբութեամբ զձեռս:

Ս. րիւնա՛գն:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա՛:

Եւ ևս հաւատով և սրբու՛:

Մինչ նոքա քարոզենս. Քահանայն բաղկատա-
րած աղօթեցէ 'ի ծածուկ:

ՏԻՆՔ ԶՕՐՈՒ
Թեց և արարիչ ամ լի
նեւութեանց:

Որ յանուութի զընա՛ս 'ի ցուցա-
կութիւն անեալ զոյացուցիւ:

Որ և զմերս զհողեղէն բնութիւն

պատուեալ մարդասիրայէս:

Մ. յայիսի ահա՛նոր և անպատում
խորհրդոյ կարգեցեր սպասանորս:

Դու տէր՝ որում պատարագեմք
զպատարագիսս ընկալ առ 'ի մէնջ
ղառաջադրութիւս զայս, և անար-
տեան զսա 'ի խորհրդահանութիւն
մարմնոյ և արեան միածնի քոյ.
Դեղ թողութեան մեղաց պարգե-
եան ճաշակողացս զհացս զայս և
զբաժակս:

'ի Չայն:

Շ. խորհօք և մարդասիրութե՛ տն
մերոյ և փրկչին յի քի. լք որում
քեզ հօր միանգամայն և հոգւոյդ
սք լայելէ փառք իշխա՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Ս. Մ. Երկիրպագեցուք:

Դ. Առաջի քո տէր:

Ս. Ողջն տուք միմեանց 'ի համ՛:

Դ. Քս 'ի մէջ մեր յայտնէ՛:

Եւ համբուրեն զսեղանն և զմիմեանս. և
սարկաւագն ձայնեցէ:

Ահի՛ կացուք երկիրդե՛ կաց՛:

Դ. Առ քեզ աստը՛նծ:

Ս. Պատարագ քս մատ՛:

Դ. Ողորմութիւն և խաղաղու՛.
Քահանայն դարձցի և խաչախօքեցէ և
ասացէ 'ի Չայն:

Շ. ըն

Հնորհք, սէր և անձային սրբա-
բար զօրութիւնն հօր և որդւոյ և
հօգւոյն սլոյ:

Եղեցի ընդ ձեզ լէ ամենեւեան:

Բո Ամէն և ընդ հօգւոյդ քում:

Սբ Չգրունս զգրունս ամն:

Բո Ունիմք առ քեզ տէր ամենակալ:

Սբ Ե՛ գոհացարուք:

Բո Արժան և իրա՛ն:

Մինչ նոքա երգեն Քահանայն ձեռնամած
աղօթեցէ 'ի ծածուկ:

Արժան է ստուգապէս և իրա՛ն
ամենայորդոր փութով միշտ եր-
կիրպագանելով փառաւորել ըզ
քեզ հայր ամենակալ:

Որ քոյին անզննելի և արարչակից
բանիւ՛դ զանիծելոյն բարձեր ըզ
կրճիմն:

Նոր ժողովուրդ ինքեան առեալ
զեկեղեցի սեփհականեաց զհա՛ւա
տացեալս 'ի քեզ:

Ե՛ւ զննելի բնութեամբ ըստ 'ի
կուսէն տրնտեսութեան՝ հաճե-
ցա՛ւ բնակիլ 'ի մեզ:

Ե՛ւ նորագործ աստու՛ածանդս ճար
տարապետել՝ զերկիրս երկին արբ

Ս ան զի որում ո՛չն հանդուր-
ժէին առաջի կալ զու՛արթնոցն
Զոկք՝ զարհուրեալք 'ի փայլակնա-

ցայտ և յանմատոյց լուսոյ անուէր
Եղեալ այդպիսիդ մարդ՝ յաղագս
մերոյ փրկութեան Հնորհեաց մեզ
ընդ երկնայինան պարել զհօգեղէն

պարս:
'ի Չայն:

Ե՛ւ ընդ սերօրէսն և ընդ քերօ-
բէսն միաձայն սրբասացութեամբ
յօրինել նր՛ւագս. և համարձակա
պէս գոչելով աղաղակել ընդ նո-
սին և ասել:

Բոյեքսն:

Սբ սբ սբ տէր զօրութեանց լի են երկիրք և
երկիր փառօք քոյ օրհնու՛:

Մինչ նոքա երգեն. Քահանայն բաղկատարած
ասացէ 'ի ծածուկ:

Սբ սբ սբ ես ճշմարտապէս և
ամենա՛մբ. և ս'վ ոք պանծասցի բս
վանդակել բանիւ՛ւ զքո՛ 'ի մեզ զան
բա՛ւ բարեգործութե՛ զեղմունս:

Որ և անդէն խկ 'ի նախնու՛մըն
զանկեալն ընդ մեզօք զանազան ե-
զանակօք՝ ինսամալ սփոփեցեր:

Սարգարէիւք, օրինացն տր՛ւչուք,
քահանայութեամբ, և ըստօ՛ւերա
կերսլ երնջուցն մատուցմամբ:

Իսկ 'ի վաղձան ա՛ւուրցս այսոցիկ՝
զբովանդակ խկ զպարտեաց մերոց
խզեալ զդատակնիք:

Ետուր

Բ

Ետուր մեզ զորդիդ քո միածին,
պարտապան և պարտս, զենու մն և
օծեալ, գառն և երկնաւոր հաց,
քահանայապետ և պատարագ:

Սանգի ինքնդ է բաշխող, և նոյն
ինքնդ բաշխի 'ի միջի մերում միշտ
անծախապէս:

Սան զի եղեալ հաւաստեաւ և
առանց ցնորից մարդ, և անշիթ
միաւորութիւն մարմնացեալ յածած
նէն և 'ի նք կուսէն մարիամայ:

Ղանապարհորդեսոց ընդ ամ կիրս
մարդկային կենցաղոյս առանց մե-
ղաց:

Եւ յաշխարհակեցոյցն՝ և առ թն
փրկութեան մերոյ՝ եկեալ կամաւ
'ի խաչ:

Առեալ զհացն՝ 'ի նք յածային
յանմահ՝ յանարատ՝ և յարարչա-
դործ՝ 'ի ձեռս իւր, օրհնեաց՝ գո
հացաւ՝ երեկ՝ և ետ իւրոց ընտ-
րեալ նք և բազմեալ աշակերտացն
ասելով:

'ի Չայն:

Առէք կերէք Ա. յս է ՄԱՐ
ՄԻՆՆԻՍ՝ որ վասն ձեր
և բազմաց բաշխի 'ի քահութիւն
և 'ի թողութի մեղաց:

'ի ծածուկ:

Նոյնպէս և զբաժանին առեալ:

Օրհնեաց՝ գոհացաւ՝ էարբ՝ և
ետ իւրոց ընտրել նք և բազմեալ
աշակերտացն ասելով:

'ի Չայն:

Արբէք 'ի սմանէ Ամենքեան.
Ա. յս է ԱՐԻԻՆՆԻՍ՝
նորոյ ուխտի, որ յաղագս ձեր և
բազմաց հեղանի 'ի քահութիւն և
'ի թողութիւն մեղաց:

'ի ծածուկ:

Եւ զսոյն միշտ իւր յիշատակ առ
նելով, պատուիրանն անանդեսոց
մեզ բարերար որդիդ քո միածին:

Եւ իջեալ 'ի ստորին վայրս մա-
հու մարմնովն՝ զոր 'ի մերմէս ըն-
կալաւ յազգակցութենէ:

Եւ զնիգս դժոխոցն աղարտեալ
հզօրեղապէս:

Ըզբեզ միայն ծանոց մեզ ճմա-
րիտ ամ՝ զամբ կենդանեաց և
մեռելոց:

Եւ առնու ջնձայն 'ի ձեռն
Եւ ասացէ 'ի ծածուկ:

Եւ արդ մեք տէր՝ ըստ այսմ հրա
մանատրութեան յառաջ բերեալ
զայս խորհուրդ փրկական մարմնոյ
և արեան միածնի քոյ:

Յիշեմք զգորա որ վասն մեր ըզ
փրկագործ չարչարանն:

Ըզ

Գ

8769-57 1005

Բ զկենսատու խաչելու թիւնն:

Օ երեք օրեայ թաղումնն:

Օ երանելի յարու թիւնն:

Օ անձապէս համբարձումնն:

Բ զնստիլն ընդամէ քո՛ հայր

Օ ահաւոր և զփառաւորեալ ը զ

միւսանգամ գալուստն խոստովա-
նիմք և օրհնեմք:

Եւ զնձայն սակաւ ինչ բարձրացուցեալ մա-
տուացէ առ հայր:

Եւ դիցէ 'ի վերայ սրբոյ սեղանոյն ասելով
'ի Չայն:

Եւ զքոյս՝ 'ի քոյոց՝ բեզ մատու
ցանեմք ըստ անի և յաղագս ամե-
նեցուն:

Դո՛ Յանի օրհնեալ ես տէր:

Մինչ նոքա երգեն՝ Քահանայն բազկատարած
ասացէ 'ի ծածուկ:

Օ բեզ արդարև տէր անձ մեր գո-
վեմք • և զբէն գոհանամք հանա-
պազ:

Աբ զանց արարեր զմերով անար-
ժանութիւնս • այսպիսի ահաւոր և
անպատում խորհրդոյ կարգեցեր
սպասաւորս:

Ա՛չ յաղագս մերոց ինչ բարե-
գործութեց, յորոց յոյժ թախուր
եմք և միշտ ունայն գտանիմք հա-
նապազ:

Ա.Պ. 'ի քո՛ բազմագեղ ներողու-

Թիդ ցանգ ապաւինեալ համարձա-
կիմք մերձենալ 'ի սպասաւորուի
մարմնոյ և արեան միածնի քոյ ան
մերոյ և փրկչին յի քի՛ որում վայե-
լէ փոք էլ՛:

'ի Չայն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դո՛ Եւ ընդ հողոյդ քում:

Սբ: ԱՄ երկիրպագեցուք:

Դո՛ Առաջի քոյ տէր:

Մինչ նոքա երգեն՝ Քահանայն խոնարհեալ
երկիրպագցէ սեղանոյն և ասացէ:

Երկիրպագանեմք՝ և աղաչեմք՝ և
խնդրեմք 'ի քէն բարերար անձ:

Առաքեալ 'ի մեզ և յառաջի եդ-
եալ ընծայս այս՝ զմշտն շենաւորա-
կից քո՛ և զէակից նր հողիդ:

Դո՛ Արդե՛ այ որ պատարա՛:

Եւ կացիլ սարկաւազն առ ընթեր քահանային
երկիրըն և դողութիւն մեծաւ: Եւ ասացէ 'ի
ցած Ամէն օրհնեալ տէր: Եւ քահանայն խա-
չակրեցցէ զնձայն ասելով 'ի ծածուկ:

Պ ԲՈՎ, Օ՛ ՀԱՅՍ
օրհնեալ մարմին ճշմարտա

պէս արասցես ան մերոյ և փրկ-
չին յի քի՛:

Արով զհացս օրհնեալ մարմին
ճշմարտապէս արասցես ան մերոյ
և փրկչին յի քի՛:

Արով

Արով զհացս օրհնեալ մարմին
ճմարտապէս արասցես ւն մերոյ
և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ արիւն
ստուգապէս արասցես ւն մերոյ
և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ արիւն
ստուգապէս արասցես ւն մերոյ
և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ արիւն
ստուգապէս արասցես ւն մերոյ
և փրկչին յի քի:

Արով զհացս և զգինիս օրհնեալ
մարմին և արիւն ճմարտապէս արասցես
ւն մերոյ և փրկչին յի քի
փոխարկելով հոգւովդ քով սրբով:

Երեցս կրկնեցէ:

Ապա ասացէ 'ի Չայն:

Արպէս զի եղիցի սա ւնցուն մեզ
մերձեցելոցս, յանդատապարտուի
'ի քանուծի և 'ի թողուի մեղաց:

Եւ քահանայն այսուհետև ոչ բարձրագոյն քան
զնծայնն զձեռնն իւր տարածեալ այլ խոնարհ
հագոյն: Եւ զաչնն 'ի նոյն յառեալ աղօթեցէ
'ի ծածուկ:

Սովաւ շնորհեա՛ զսէր զհաստա-
տուծի և զղձալի զնաղաղութիւն
ւն աշխարհի:

2

Սրբոյ եկեղեցւոյ և ւն ուղղա-
փառ եպիսկոպոսաց:

Քահանայից: Սարկաւաճից: Թա-
գանորաց: Աշխարհի: Իշխանաց:
Ժողովրդոց: Ճանապարհորդե-
լոց: Նաւերոց: Կապերոց: Սը-
տանդերոց: Աշխատելոց: Եւ ուրք
'ի պատերազմունս բարբարոսաց:
Սովաւ և օգոյ շնորհեա՛ զբարե-
խառնութիւն և անդոյ զպտղա-
բերութիւն: Եւ ախտացելոց 'ի
պէսպէս ցաւն՝ փութապէս զառ-
ողջութիւն: Սովաւ հանգն զամե-
նեսեան յառաջագոյն 'ի քն զննչե-
ցեալն:

Րզնախահարս: Րզհայրապետս:

Րզմարգարէս: Օաւաքեալս:

Օվկայեալս: Օեպիսկոպոսունս:

Օերկցունս: Օսարկաւաղունս:

Եւ զքնաւ ուխտ եկղեցւոյ քոյ սրբոյ:

Եւ զամենեսեան յաշխարհական
կարգէ զարս և զկանայս հաւատով
վախճանեալս:

'ի Չայն:

Րնդ որս և մեզ այց արասցես բա-
րերար ւն աղաչեմք:

Դպիրն:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛

Քահանայն:

ԼԻՅ

Աճաճնին սքլ կուսին մարիամու :
Եւ յովհաննու մկրտչին : Ստեփաննոսի նախակային : **Եւ իմ սքլ եղիցի յիշատակ 'ի սք պատարագս աղաչեմք :**

Դոկերն :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ :

Սարկաճազն յաջակողմն սեղանոյն Չեռնամած Ասասցէ :

Առաքելոց սրբոց մարգարէից :

Եւ մինչ նորա երգեն զքարոզս քահանայն ասասցէ զաղօթս զի 'ի միասին աճարտեցին :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և օրհնեա՛ զսք կաթուղիկէ և զառաքելական եկեղեցի քո :

Օր փրկեցեր պատուական արեամբ միածնի քո , և ազատեցեր խաչիճն սրբով :

Շնորհեա՛ սմա զանշարժ զեսողա զութիւն :

Յիշեա՛ տր և ողորմեա՛ , և օրհնեա՛ զիմ ուղղափառ եպիսկոպոսունս՝ որք ուղիղ վարդապետութեանս համառօտեն 'ի մեզ զբանն ճշմարտութեան :

'ի Չախ :

Եւս առնել զեպիսկոպոսապետն մեր , և զպատուական հայրապետն իմ հայոց զսք (սյս անուն) շնորհես

ցես մեզ ընդ երկայն աճուրս ուղիղ վարդապետութեամբ :

Եւ դարձեալ սարկաճազն գոյ 'ի տեղի իւր .
Եւ քարոզեցէ բարձր :

Գոհութիւն և փառարանութիւն մա՛ :

Մինչ նորա քարոզեն Քահանայն ասասցէ զաղօթս 'ի ծածուկ :

Յիշեա՛ տր և ողորմեա՛ , և օրհնեա՛ զքո առ ջիկացել ժողովուրդս և զպատարագիս մատուցօղս :

Եւ պարգևեա՛ սոցա զպիտոյսն և զօգտակարսն :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և օրհնեա՛ զուխտաճորս և զպտղաբերիչս Եկեղեցւոյ քում սրբոյ . և որք յիշեն զաղքատս ողորմածութեամբ :
Եւ հատո՛ նոցա զպարտս նոցա ընդաբոյս առատութեան քում հարիւրապատիկ աստ և 'ի հանգեր ձելումդ :

Յիշեա՛ տր և ողորմեա՛ , և զթա՛ 'ի հոգիս հանգուցելոցն : Հանգո՛ զնոսա և լուսաճորեա՛ և դատաճորեա՛ ընդ սքս քո յարքայութեդ երկնից . և արժանի արա՛ ողորմութե քում :

Յիշեա՛ տր և զհսոգի ծառայիս քո (սյս անուն) և ողորմեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմութե քում , և հանգո՛ պցիլութե 'ի լոյս երեսաց քո :
Եւ թէ կենդանի է՝ Փրկեա՛ զնա յիմ

յամ որոգայթից հոգւոյ և մարմ
նոյ:

Յիշեա՛ տր և զայնոսիկ որք յանձ
նեցին մեզ յիշատակել յաղօթս,
զկենդանիս և զհանդուցեալս, և
կառավարեա՛ս զկամս հայցմանց նոց
և զմերս, ընդ ուղղորդն և որ լին
է փրկութիւն:

Եւ վարձատրեա՛ս բոլորեցունց զս
նանց և զերանելի բարութիւնդ:

Եւ զտեալ զխորհուրդս մեր տա
ճարացն յընդունակութի մարմնոյ
և արեան միածնի քոյ ան մերոյ և
փրկչին յի քի, ընդ որում քեզ
հօր ամենակալի հանդերձ կենդա
նարար և ազատիչ սուրբ հոգւովդ
վայելէ փառք իշ' :

Քահանայն դարցցի և խաչախօսեաց և
ասացէ 'ի Չայն:

Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծ իս ան
և փրկչիս մերոյ յի քի, ընդ ձեզ
ընդ ամենս սեանդ:

Դո՛ Ամէն և ընդ հոգւոյդ քում:

Սբ: Ամէն և ևս խաղաղութեան զտէր աղ' :

Ամենայն սրբովք զորս յիշատա
կեցոյք ևս առա՛ս:

Այն մատուցեալ սուրբ և՛ :

Մինչ սարկաճաղն բարոզէ՛ քահանայն ասացէ
'ի ծածուկ:

Ընձ ճմարտութե և հայր ողոր
մութե՛ գոհանամք զքէն:

Որ 'ի վեր քան զերանելի նահա
պետացն, զմեր պարտաւորելոցս ա
ռաճել մեծարեցեր զքնութիւն:

Այնն զի նոյա ան կոչիցար իսկ
մեզ՝ հայր հաճեցար անունելի
գթալով:

Եւ այժմ տր աղաչեմք զքեզ,
զայսպիսի առ 'ի քէն զնորոգ և
զպատուական անունադրութես
շնորհ:

Օրրստօրէ սլայծառացուցեալ
ծաղկեցն 'ի մէջ եկեղեցւոյ քում
սրբոյ:

'ի Չայն:

Եւ տուր մեզ համարձակաճայն
բարբառով բանալ զբերանս մեր
կարգալ զքեզ երկնաւորդ հայր եր
գել և ասել:

Եւ Դպիրքն Բազկատարած Եղանակեցենս
Հայր մեր որ յերկինս ես սբ եղի՛:

Մինչ նորա երգեն՝ քահանայն աղօթեացէ
'ի ծածուկ:

Տի՛ տէրանց ան աստուծոց, թա
գաւոր յաճիտեանական, արարիչ
ան արարածոց, հայր ան մերոյ
յի քի:

Մի տար զմեզ 'ի փորձութիւն,

այլ փրկեա՛ ՚ի չարէ և ապրեցն՛ ՚ի փորձութենէ :

՚ի Չայն :

Օ՛ի քոյէ արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաճիտեանս ամէն :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպիրքն :

Ե՛ւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաճափն :

ԱՄ երկիրպագեսցուք :

Դպիրքն :

Առաջի քո տէր :

Սարկաճափն :

Օրհնեա՛ տէր :

Քահանայն խոնարհեսցի և իմ՛ ժողովուրդն չաքիցի ՚ի ծունկս :

Ե՛ւ Քահանայն աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ :

Որ աղբիւրդ ես կենաց և բղխումըն ողորմութե՛ հոգիդ սք :

Ողորմեա՛ ժողովրդեանս, որք խոնարհեալ երկիրպագանեն իձուլէ քում :

Պահեա՛ զոտսա՛ ամբողջս, տրպաւնորեա՛ յոգւոջ սոցա՛ զձե մարմնոյ ցուցակի :

Առ ՚ի ժառանգութիւն և ՚ի վեճակ հանդերձելոյդ բարեաց :

՚ի Չայն :

Քրիստոսի՛ւն Յիսուսի՛ւն արամբ մերով . ընդ որում քեզ հոգւոյդ սք և հօր ամենակալի վայելէ փութիլսանուի և պատի՛ւ այժմ՛ և՛ :

Ե՛ւ քահանայն առցէ զսուրբ հայն ՚ի ձեռն .
Ե՛ւ սարկաճափն՛ ձայնեսցէ բարձր :

Պրօսխումէ՛ :

Ե՛ւ քահանայն բարձրացուցանէ ակներև իմ ժողովրդեանն :

Ե՛ւ ասացէ ՚ի Չայն :

Ի՛ Սրբութիւն Սրբոց :

Դպիրքն Բարձր Չայնի՛ւն :

Միայն սք, միայն տք, յ՞ ք՞ :

Քահանայն :

Օրհնեալ հայր Սուրբ Ա՛ճ

Ղշմարիտ :

Դպիրքն . Ամէ՛ն :

Քահանայն :

Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ Ա՛ճ

Ղշմարիտ :

Դպիրքն . Ամէ՛ն :

Քահանայն :

Օրհնեալ հօգիդ Սուրբ Ա՛ճ

Ղշմարիտ :

Դպիրքն . Ամէ՛ն :

Քահանայն :

Օրհնութիւն Ե՛ւ Փառք հօր

Ե՛ւ Որդւոյ Ե՛ւ հոգւոյն Սք,

Ա՛յժմ՛ :

Դպիրքն Ամէ՛ն :

հայր

**Հայր Մք Արդեդ Մք Հոգեդ
Սուրբ Օրհ՛՛ :**

Ե՛ւ մինչ նոքա երգեն զայս, Քահանայն խո-
նարհեսցի և ալօթեսցէ 'ի ծածուկ :

**Նայեաց անք մեր յի . քի՛ յերկնից
'ի սրբութենէ քումմէ, և յաթո
ոց փառաց թագաւորութե՛քոյ .
եկ 'ի սրբել և 'ի կեցուցնել զմեզ
Որ լէ հօր նստիս և աստ պատա-
րազիս :**

**Արժանի արա՛ տալ մեզ յանա-
րաս մարմնոյ քումմէ և 'ի պատ-
ու՛ական արեհէ . և 'ի ձեռն մեր
անձ ժողովրդեանս :**

Ե՛ւ զայս ասացեալ երկիրազեսցէ և համբու-
րեսցէ զսեղանն :

Ե՛ւ առեալ զսք Սարմինն ող թացցէ յանա
պական Արիւնն և Ասացէ :

**ՏՐ՛ անձ մեր որ կոչեսցեր զմեզ
յանուն միածնի որդւոյ քոյ քրիս
տանեայս . և շնորհեսցեր մեզ մեր
տութիւն հոգևոր աւազանաւն 'ի
թողութիւն մեղաց . և արժանի ա-
րարեր զմեզ հաղորդել սք մարմ-
նոյ և արեան միածնի քոյ :**

**Ե՛ւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր՛
արա՛ զմեզ արժանի ընդունիլ զսք
խորհուրդս զայս մեզ 'ի մեղաց թո
ղութիւն :**

**Ե՛ւ դոհու թք փառաւորել զքեզ
լէ Արդւոյ և սք Հոգւոյդ այժմ՛՛ :**

Ե՛ւ բարձրացուցէ ակներև ժողովրդեանն
և ասացէ 'ի Չայն :

**Ի սք 'ի սք պատուակն մարմնոյ և
յարեհէ ան մերոյ և փրկչին յի քրի
Ղաշակեսցուք սրբութք որ իջել
'ի յերկնից բաշխի 'ի միջև մերում .
Սա՛ է Աւանք, Յոյս, Յարուհի,
Քաւութի, Ե՛ւ թողուի մեղաց
Սաղմոս ասացէք ան այ մերոյ .
Սաղմոս ասացէք երկնաւոր թա-
գաւորիս մերում անմահի, որ նստի
'ի կառս քերութեանս :**

Սարկաւագն ձայնեսցէ :

Սաղմոս ասացէք ան այ մերում :

Ե՛ւ Դպիրքն Եղանակեսցեն :

Քի՛ պատարագեալ բաշխի 'ի մի՛ :

Մինչ նոքա երգեն , Քահանայն ասցէ զՍար
մինն 'ի ձեռն . Ե՛ւ համբուրեսցէ Արտասուօր
Ասելով :

**Օ՛հր Օրհնութիւն , կամ զ՛որ
Գոհութիւն 'ի վերայ Հայիս
Ե՛ւ բաժակիս ասասցուք :**

**Այլ յի զքեզ միայն օրհնեմք
հանդերձ Հարբ և ամենասուրբ
Հոգւովդ այ՛՛ :**

Դարձեալ ասացէ :

**Խոստովանիմ և հաւատամ , զի
դու ես քրիստոս որդի այ, որ բար
ձեր զմեզս աշխարհի :**

Ե՛ւ

Ե՛ւ բեկեալ արկցէ 'ի բաժանն Արեան
ասելով:

Ի լուսն հոգւոյն Արբոյ:

Ե՛ւ ասր Արեալ զմի մասն 'ի ձեռն Ասացէ
արտասուօք և գոհութի առ Հայր և Որդի
'ի ծածուկ:

ՅՈՐ անունեցեր զմեզ ան
ունանակցութի միաճնի . քոյ:

Ե՛ւ լուսանորեցեր մկրտութի հո
գևոր անազանին :

Արժանի արա՛ ընդունիլ զսուրբ
խորհուրդս զայս մեզ 'ի մեզաց թո
ղութիւն . տպանորեա՛ 'ի մեզ ըզ
շնորհս հոգւոյդ սից , ոն 'ի նք ա
ւաքեալն որք ճաշակեցին և եղեն
մարբիչք ամ աշխարհի :

Ե՛ւ արդ՛ ար հայր բարերար , զհա
ղորդութիւնս զայս մասնանորեա
ճաշակման երեկոյն աշակերտացն
բառնալով զխաճար մեզաց . մի
հայիր յանարժանութիւնս իմ . և
մի արդեցես զշնորհս հոգւոյդ սից

Այլ ըստ անբա՛ւ մարդասիրուէ
քում , պարգևեա՛ զսա՛ քա՛նիչ մե
զաց , լուծիչ յանցանաց :

Ոն խոստացա՛ւ և ասաց արն մեր
յս քն թէ՛ ամ որ ուտէ զմար
մին իմ և ըմպէ զարիւն իմ , կեց
ցէ 'ի յա՛խտեան :

Արդ՛ արա՛ զսա՛ մեզ 'ի քանուի,
զե որք կերեցեն և արբեցեն 'ի սմա
նէ , հանցեն զօրհնութի և զփառս
հօր և Որդւոյդ և հոգւոյդ սից
այժմ և միշտ և յա՛նի' :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Գոհանամ զքէն քն թագաւոր ,
որ արժանի արարեր զանարժանս
հաղորդիլ նք մարմնոց և արեան . քոյ
Ե՛ւ այժմ աղաչեմ զքեզ մի լիցի
սա՛ ինձ 'ի դատապարտութիւն այլ
'ի քանութիւն և 'ի թողութիւն
մեղաց . առողջութիւն հոգւոյ և
մարմնոյ . և 'ի կատարումն ամ գոր
ծոց աւաքինութեան :

Ոն զե սրբեսցէ սա՛ զըունչս իմ .
և զհոգի և զմարմին իմ :

Ե՛ւ արասցէ զիս տաճար և բնա
կարան ամենա՛նք երրորդութեդ .
Օ՛ի ընդ սքս քն արժանի եղէց
փառանորել զքեզ ընդ հօր և լի
նք հոգւոյդ այժմ :

Յօհաննու Ոսկեբերանին Ասացեալ Աղօթք:

Գոհանամ և մեծացուցանեմ և
փառանորեմ զքեզ արն ամ իմ , զի
զիս զանարժանս արժանացուցեր
յա՛նուք յայսմիկ հաղորդակից լի
նիլ անային և սոսկալի խորհրդոյ
քում . սնարատ մարմնոյդ և սատ
ունական արեանդ . վասն այսօրիկ
զսոսա

Գ

զոտս' ՚ի բարեխօսութիւն ունե-
լով, աղաչեմ յամ' անուրս և ՚ի
ժամանակս կենաց իմոց ընդ սրբու-
թեք քոյ պահես' զիս :

Ոպ զի յիշելով զբարեգթութիւն
քն և կենդանի եղէց ընդ քեզ :

Որ վասն մեր չարչարեցար և մե-
ռար և յարեար, մի' մերձեցի Խոր
իմ' և Խճ խորտակիչն, կիքելով ան-
ձին իմոյ պատուական Արեամբզ
քով :

Ամենակարող մարբեա' զիս սոբօք
յամ' մեռելախ դործոց իմոց, որ
միայնդ ես անմեղ :

Ամբացն զկեանս իմ' Խոր, յամ' վոր
ձութէ. և զպատուրազմօղն իմ'
դարձն յինէն յետս, պատկսռեալ
և ամաչեցեալ որչափ յառնէ ՚ի
վերայ իմ' :

Ամբացն զգնացս մտաց և լեզուի
իմոյ, և զամ' ճանապարհս մարմ-
նոյ իմոյ :

Աէր հանապազորդ ընդ իս, լը ան
սուտ խոսամանց քոց, թէ որ ու-
տէ զմարմին իմ', և ըմպէ զարիւն
իմ', նա' յիս բնակեցի և ես ՚ի նմա :

Ի ու ասացեր մարդասէր, կացն
զբանս Խճային անլուծանելի հրա-
մանաց քոց :

Քանզի դու ես Խճ որդումութե,
և զթութեան և մարդասիրութե
և պարգևիչ Խճ բարեց. և քեզ
վայելէ փառք հանդերձ հարբդ և
ամենայն հոգւոյդ այժմ' և միշտ' :

Եւ ապա տեառնազրեցէ զինքն. և ինդրեցէ
՚ի ճմարտէն Խճ զպէտպէս հոյցունածս անձին
իւրոյ. և ժողովրդեան, և աշխարհի. և թողու-
թի' ինդրեցէ իւրոց յանցանորայն. թշնամ-
եացն և ասեղեացն : Եւ անդէն անձիւ և զողու-
թի' ճաշակեցէ ՚ի մարմնոյն. և արբցէ ՚ի բա-
ժակէն ասելով :

Հաւատով հաւատամ յամենայն
երրորդութիդ ՚ի հայր և յորդի և
՚ի հոգիդ նք :

Հաւատով ճաշակեմ զնք և ըզ
կենդանարար և զերկազործ Մար
մինս քն քն Խճ իմ' յի' թողու-
թիւն մեղաց իմոց :

Հաւատով ըմպեմ զսրբարար և
զմալրիչ արիւնս քն քն Խճ իմ'
յի' թողութիւն մեղաց իմոց :

Մարմին քն անապական լեցի ինձ
՚ի կեանս :

Եւ նք արիւն քն ՚ի քաւութիւն
և ՚ի թողութիւն մեղաց :

Եւ սարկաւազն հաղորդեցի. և յետ հաղորդե-
լոյն գոչեաւ ժողովուրդն և ասէ բարձր :

Երկիւղիւն և հաւատով յառաջ մա' :

Եւ Դպիւղն Բարձր ձոյնիւն :

Աստուած մեր և տէր մեր երև' :

Ե՛ւ հաղորդեցի նոր ձեռնադրեալն բայց ոչ ՚ի բերանն, այլ յափըն տարով զարբութիւն. և Խմարժանանդքն հաղորդեցին. և յետ հաղորդելոյն խաչակրքեցէ զժողովուրդն ընծայիւն և ասասցէ :

Կեցո՛ւ Խոր զժողովուրդս քո՛ և օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո՛. հովուո՛ւն և բարձրացո՛ զոտոս՛ յայսմ հետէ մինչև յա՛ւիտեանս :

Ե՛ւ Դպիրքն Երգեցեն :

Լցաք ՚ի բարութեանց քոց տէր ճա՛ :

Քահանայն ասասցէ ՚ի ծածուկ :

Գոհանամք զքէն հայր ամենակալ որ պատրաստեցեր մեզ նա՛ւահան գիտտ ՚բ զեկեղեցի, տաճար սրբութեան ուր փառաբանի անունն նք երրորդութեանդ :

Ա՛ւելուիայ :

Գոհանամք զքէն քն՝ թագա՛ւոր՝ որ պարգևեցեր մեզ կենդանութի կենարար մարմնով և արեամք քով սրբով : Հնորհեա՛ զքա՛նութիւն և զմե՛ծ զսրբմութիւն :

Ա՛ւելուիայ :

Գոհանամք զքէն հոգիդ ճշմարիտ՝ որ նորոգեցեր նք զեկեղեցի : Անարատ պահեա՛ հա՛ւատով երրորդութեանդ յայսմ հետէ մինչև յա՛ւիտեանս :

Ա՛ւելուիայ :

Սր՛ Ե՛ւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա՛ :

Ե՛ւ ևս հա՛ւատով ընկալեալք Խճա՛ :

Դո՛ Գոհանամք զքէն տէր որ կե՛ :

Քահանայն ասասցէ ՚ի ծածուկ :

Գոհանամք զքէն քն՝ Խճ մեր որ զայսպիսի ճաշակումն բարութեան շնորհեցեր մեզ ՚ի սրբութիւն կենդանութեանս :

Սովիմք պահեա՛ զմեզ սքս և անարատս, բնակեալ զմեօք քն՝ Խճային խնամօքդ :

Հովուո՛ւն զմեզ յանդաստանի կամաց քոց սրբոց և բարեսիրաց :

Որով ամրացեալք յիմ՝ բանասարկ ունին ընդգիծութեանց, քում և եթ արժանի եղիցուք լսել ճայնի :

Ե՛ւ քեզ միայնոյ քաջայաղթ և ճշմարիտ հովուիդ հետևիլ :

Ե՛ւ առ ՚ի քէն ընդունիլ զպարաստեալ ատղի յորքայութեանդ երկնից :

Ա՛ճ մեր և Խոր մեր և վերկիչ յնքն : Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ նք հոգւոյդ այժմ և՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Անքննին, անհաս, երբեակ ինքնութեդ, հաստիչ, ընդունեող, և անբաժանելի, միասնական նք երրորդութեդ, վայելէ փառք իշխանութիւն և՛ :

Ե՛ւ ապա առցէ զաճետարանն նք ՚ի ձեռն իւր
Ե՛ւ երկս երկրպագեալ համբուրեսցէ զսուրբ
սեղանն : Ե՛ւ իջաներով ՚ի մէջ եկիղեցեցն ա-
սասցէ զպօթս ՚ի Չայն :

Ար օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն
զքեզ յոր՝ և նք առնես զյուսա-
յեալս ՚ի քեզ : կեցն՝ զժողովուրդս
քն և օրհնես զժառանգուիս քն :

Օ լըումն եկեղեցոյ քոյ պահես :
Արբես զսոսս որք ողջունեցին սի-
րով զվայելչութիւն տան քոյ :

Ի՛նչ զմեզ փառաւորեան յծային
զօրութիւն քով : և մի թողուր
զյուսացեալս ՚ի քեզ :

Օ խաղաղութիւն պարզեան յամ
աշխարհի :

Եկեղեցեաց , քահանայից , թա-
գաւորաց քրիստոնէից , և զինուոր
եալ մանկանց ողջս : և յամ ժողո-
վրդեանս :

Օ ի յամ սուրբ բարեք : և յամ
պարզեք կատարեալք , ՚ի վերուստ
են իջեալք առ ՚ի քէն :

Ար ես հայր լուսոյ և քեզ վայելէ
փառք իշխան :

Ե՛ւ Գալիքն Ասասցեն Երկս :

Եղեցի անուն տեառն օրհնեալ

Ե՛ւ քահանայն զարձցի առ ժողովուրդն և
ասասցէ ՚ի Չայն :

Կատարումն օրինաց և մարդարէ

ից դու ես քն յամ փրկիչ մեր :
Ար լցիւր զյամ հայրակամ տնօրէ-
նութիւնս քն :

Ի ից և զմեզ հողաւոր քով սքլ :
Սուրբ :
Օրթի :

Ի՛նչ խաղաղութիւն ամենցուն :

Ի՛նչ Ե՛ւ ընդ հողաւոր քում
Սրի Երկեղածութեամբ լուսուրբ :
Սրբոյ Աճետարանիս որ ըստ Բօհաննու :
Գլուխ Առաջին : Համար մէկ :
Ի հօրէ լուսոյ :

ԲՍԱՍՑԻՆՆԵԼԻՐ
բանն : և բանն էր առ յամ
և յամ էր բանն : Աս էր ՚ի սկզբա
նէ առ յամ :

Ամենայն ինչ նովաւ եղև և ա-
ռանց նորա եղև և ոչ ինչ որ ինչ
եղևն :

Նովաւ կեանք էր : և կեանքն էր
լոյս մարդկան :

Ե՛ւ լոյսն ՚ի խաւարի սնդ լուսա-
ւոր է : և խաւար նմա՛ն ոչ եղև
հասու :

Եղև այր մի առաքեալ յոր՝ ա-
նուն նմա՛ն յօհաննէս :

Սա եկն ՚ի վկայութիւն զի վկայ-
եսցէ վասն լուսոյն : զի ամենեքին
հաւատասցեն նովաւ :

Ո՛չ

Ո՛չ էր նա լոյսն այլ զև վկայեցէ
վասն լուսոյն :

Լըր լոյսն ճշմարիտ որ լուսաւոր
առնէ զամ մարդ որ գալոց է յ՞ :

Յաշխարհի էր . և աշխարհ նուա՛ւ
եղև . և աշխարհ զնա՛ ոչ ծանեա՛ւ :

Յիւրան եկն և իւրքն զնա՛ ոչ ըն
կալան :

Իսկ որք ընկալանն զնա՛ ետ նոցա
իշխանութիւն որդիս նոյ լինիլ . ո՛ր
ոց հաճատացին յանուն նորա :

Ո՛յք ոչ յարենէ , և ոչ ՚ի կամաց
մարմնոյ և ոչ ՚ի կամաց առն այլ
յաստուծոյ ծնան :

Եւ բանն
ՄԼԸ ՄԻՆ , եղև և բնա
կեցաւ ՚ի մեզ :

Եւ տեսաք զփառս նորա՛ զփառս
իբրև զմիածնի առ ՚ի հօրէ լի շնոր
հօք և ճշմարտութիւն :

Սէ՛ Սուրբ խաչին աղաչեսցուք զտէր :

Քհ Պահպանեա՛ զմեզ քի՛ :

Սէ՛ Օրհնեցից զտէր յոմ՛ ժամ
Եւ քահանայն խաչակիւրեացէ զժողովուրդն և
աստացէ բարձր :

Օրհնեսալք եղերուք ՚ի՛՛ :
Եւ դպիրքն ասացենա՛
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ :

Եւ ընդ սողմոսելն դարսոյ՛ բաշխեսցի նշխար :
Եւ յաւարտմանն Քահանայն դարձցի յարևելք
Եւ երկրպագեսցէ առաջի սբջ սեղանոյն երկցս
և ասացէ :

ՏՐ՛ յի՛ ամ ողորմեա՛ ինձ :

Եւ մտեալ յաճանդատունն մերկացի ՚ի դէսս
տունն : Եւ երթիցէ խաղաղութիւն :

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. It consists of several lines of text, with some words appearing to be in a different script or dialect. The text is mostly illegible due to fading and the cursive nature of the handwriting.

